

DE TANK

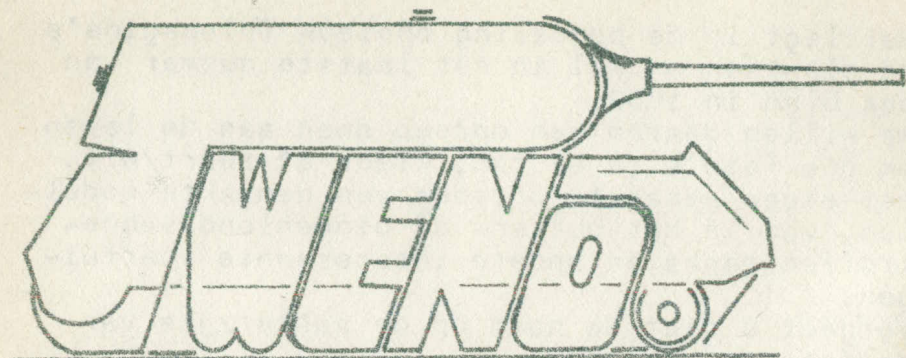
ORGAAN van de TWENOT
postbus 357
8000 AJ zwolle

verschijnt
6x jaars.

38.

(oktober 1982)

DE TANK. 38 (oktober 1982)

Bestuur: Rob Evers, voorzitter
Hans Buurman, secretaris
Kees Blijleven, penningmeester
Ronald Droog, jeugdledenvertegenwoor-
diger en vice-secretaris
John Janse, archivaris
Bert van der Velden, redactie en
vice-voorzitter.

Adressen: Secretariaat:

Redactie:

Jeugdledenvertegenwoordiging:

Lidmaatschap: jaarcontributie: f12,50 leden
f10,- jeugdleden
Bedragen over te maken op giro 3026112
tnv TWENOT
te Heiloo.

FOTO-PAGINA'S.

Het ligt in de bedoeling opnieuw fotopagina's te plaatsen en wel in het laatste nummer van ons blad in 1982.

We willen daarom een oproep doen aan de leden om ons foto's te sturen, kleur of zwart/wit, met eigen gemaakte opnames van gemaakte modellen, van in het buitenland- of binnenland aange troffen tanks en andere interessante voertuigen.

Vergeet u niet uw naam op de achterzijde van de foto te noteren?

LEDENLIJST.

Opnieuw lid is geworden:
202-0379 G.W.den Hartog

Andere nieuwe leden:
312-0882 T.J.v.d.Geest

313-0882 H.A.C.Geurts

314-0982 R.J.H.Sempel

315-0982 B.J.de Vries

Adreswijziging:
235-0381 L.P.van Rijn naar:

MODELBOUW-NIEUWS.

- Belangrijk nieuws voor de bouwer in de 1/35 schaal: rond aanstaande december/ januari zal Tamiya de Amerikaanse M1 Abrams op de markt brengen! De prijs is nog niet bekend.
- Uit Italië komt het bericht dat de firma Tauro over de kop is. Hierdoor zal het ambitieuze plan van dit merk, om een hele serie nog nooit uitgegeven modellen op de markt te brengen, geen werkelijkheid worden; met één uitzondering: de Duitse A7V.
- Geruststellend is het bericht dat een Engels merk, dit in tegenstelling tot eerdere berichten, blijft functioneren; we hebben het dan over Matchbox. Iets nieuws op't pantsermodelgebied laat echter op zich wachten, wachten, wachten!

MODELBOUW.

KLEUREN VAN PANTSERVOERTUIGEN

(3 en slot).

De gegeven mengrecepten op de Vitokaarten zijn soms verbluffend goed, soms lijkt het resultaat in het geheel niet op het staaltje. De reden hiervan is mij niet bekend. In de volgende artikelen zal ik de Vitokaarten als richtlijn gebruiken. Voorts zal ik de officiële benamingen voor de verven aanhouden en

geen Engelse vertalingen. Dus geen 'Pale Yellow' als het Duitse 'Panzer gelb' wordt bedoeld.

Een zeer goed hulpmiddel om kleuren te vergelijken zijn kleurstaaltjes. Van iedere soort verf die ik koop, maak ik een staaltje van 5x4cm. Als ondergrond voldoet systeemkaarten-papier heel goed. Aan de voorzijde houd ik bovenaan een 5mm brede streek vrij waarop het kleurnummer en de naam komt; aan de achterzijde noteer ik weer nr. en naam van de verf, voorts het FSCnr (indien terug te vinden in de US-kleurenstandaard) Equivalent: welke andere verf is exact gelijk aan deze? L en D: lichtere en donkerder nuances van de kleur en Toepassing.

Als een potje verf op is en ik breek een nieuw aan, dan maak ik even een proefstaaltje om te vergelijken met mijn oorspronkelijke staaltje. Alleen bij Humbrol HM=3 heb ik een opmerkelijk verschil in kleur gevonden.

Door deze staaltjes te gebruiken heb ik een aantal 'Vito-kleuren' kunnen terugvinden in de Revell en Molac reeksen, terwijl op de kaarten alleen het mengrecept voor Humbrol 1-99 is vermeld. Dus mengen was overbodig.

Nu zullen er leden zijn die bezwaar maken tegen de ene kleur die op de Vitokaarten staat: verf verweert toch onder invloed van klimaat enz. Dat is zo en enige verven zijn berucht om hun kleurveranderingen door verwerking, zoals het Amerikaanse Olive Drab. Italiaanse verven verweerden niet: voor ze kon verweren bladderde ze al af, restte dus oververven of de primer er op laten zitten. Voorts werden her en der verven geleend: Britse tanks met RAF-verf bv., en werden eigen mixtures in het veld aangebracht. Voor de oorlog in Noord-Afrika gaf ook het terrein aanleiding tot wijziging: het zand in Egypte

was veel geleer van kleur dan in Lybië, dat meer rood was.

De tanks die in Engeland werden gefabriceerd werden aldaar 'Desert Yellow' gespoten, terwijl de in Amerika gefabriceerde tanks (Stuart, Grant, Lee en Sherman) daar de kleuren Middlestone Yellow en, na medio 1941, Light Earth van de US Army kregen.

In Noord-Afrika werden deze kleuren dan al of niet aangepast.

Wil men een voertuig niet fabrieksnieuw bouwen dan verf ik het wel in de officiële kleur, met nuances, en ga daarna met waterverf (bv. Talens) de boel oud en stoffig maken. Dus de lichtste kleur bovenop, middenkleur aan zijkanten en donkerste nuance onder spatborden etc.

Denk om het feit, dat een lichtere nuance slechts zelden kan worden gemaakt door 'wit' toe te voegen; beter is lichtgeel, lichtgrijs of lichtblauw toe te voegen.

Donkerder krijgen door toevoegingen met zwart lukt bijna nooit! Zoek daarom uit uw kleurstalen een zeer donkere nuance van de kleur die u wilt donker maken.

En natuurlijk altijd eerst even proberen!

Overzicht van kleuren van Duitsland 1934-1945:

De diverse verfmerken zijn als volgt aangegeven: H=Humbrol, R=Revell en M=Molac.

- Panzergrau 1934/1939: egale kleur voor tanks en pantserwagens. Hoofdkleur H27; donkere nuance M FSC 5, licht: R77.
- Waldgrün, Duitse artillerie vanaf 1938; hoofdkleur H91, licht H G14.
- Graugrün, vracht- en personenwagens 1940-1943: hoofdkleur H66, donker R66, licht H66+H31.
- Cremeweiss, tankinterieurs WOII: hoofdkleur R11 (glans) en M LB16 (mat).

6.

- Panzergrau, 1939/1943 egale buitenzijde tanks ed. Hoofdkleur H67, donker M LM4, licht H67+ wit.
- Gerätegrau: machines, motoren en enkele motorfietsen (Zündapp) glans en mat gebruikt. Hoofdkleur M MU 20, donker H X2, licht --
- Panzergeel: vanaf 1943 basiskleur tanks, SP's en andere voertuigen; hoofdkleur HP1 en H83, donker HP1 + H84 1 op 1, licht HP1 + Molac MU30 of LM8.
- Rotbraun: camouflagekleur op Panzergeel. Hoofdkleur HP2, lichter HS 216 of M MU22.
- Mittelgrün: camouflagekleur op Panzergeel. Hoofdkleur H USM1, donker H S205, licht H B8/I 1.
- Graugelb: 1e egale kleur in N-Afrika. Hoofdkleur H 94, donker PollyS 67, licht H94+R19.
- Wüstengeel: egale kleur DAK 1941/1942. Hoofdkleur HM2, donker H63, licht HM2+H71 2:1
- Wüstenrot: ondergrondkleur DAK 1942/1943. Hoofdkleur: mix van H61+H82+R85, licht: Frans 'Sand: H63+H61.
- Hellgrün: tanks in Tunesië oa Tiger 1943. Hoofdkleur HF2, donker M LF2, licht M LF2+H90 1:1.
- Erde: zelden toegepast als camouflagekleur op de egale woestijnkleuren. Hoofdkleur H29 en R87.

Degenen die van de hierboven vermelde 'gemengde' kleuren kleurenstaaltjes 5x4cm willen hebben, kunnen deze bij mij bestellen. Kosten f0,35 per staaltje + porto. Bestellingen op giro 123490 t.n.v. F.Weisfelt te Veenendaal, met vermelding van de gewenste staaltjes, bv. Graugelb licht, Graugrün licht, etc.

Een van de volgende keren volgt een artikel over de kleuren van Britse voertuigen.

F.Weisfelt.

SdKfz. 6 t/m 10.

In WO II heeft het halftrupsvoertuig bij de Geallieerden en bij de Duitsers een belangrijke rol gespeeld.

Een voordeel van de Duitse halftrupsen was, dat het voertuig bestuurbaar bleef als de beide voorwielen geen contact met de grond hadden; dit in tegenstelling met de US-halftracks.

In de "TANK" 33 werd een opsomming gegeven van de SdKfz.250-serie.

Deze keer komt de serie SdKfz. 6 t/m 10 aan de beurt; tevens is gekeken welke merken deze voertuigen als bouwmodel op de markt hebben gebracht en in welke schaal.

Indien leden voor aanvulling hiervan kunnen zorgen, dan graag bericht!

SdKfz. 10 = 1 tonner (Demag)

SdKfz. 11 = 3 tonner (Borgward)

Matchbox: transport, 1/76

Revell/Eschi: transport, 1/72

SdKfz. 6 = 5 tonner (Büssing-NAG)

SdKfz. 7 = 8 tonner (Krauss-Maffei)

Hasegawa: transport, 1/72

Hasegawa: 37mm AA, 1/72

Hasegawa: 20mm AA vierling, 1/72

Tamiya: 20mm AA vierling, 1/35

Eidai: transport, 1/76

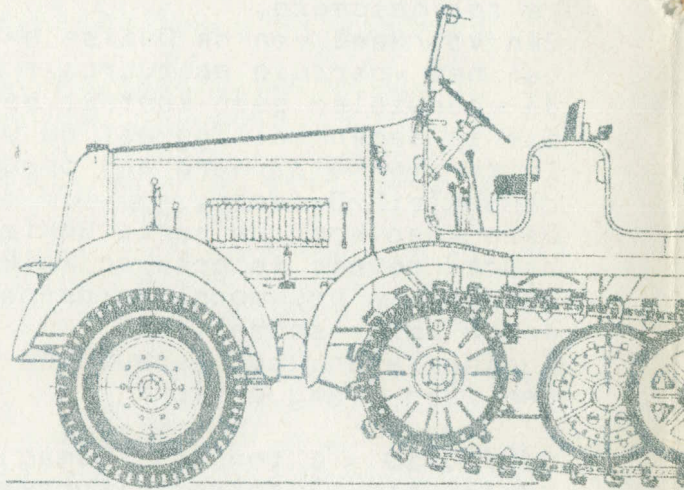
Eidai: Lanceercontrolewagen V2,
1/76.

SdKfz. 8 = 12 tonner (Mercedes-Benz)

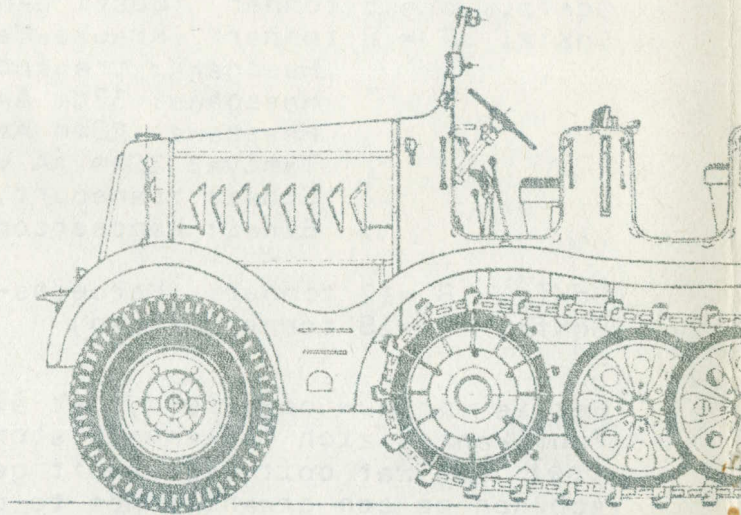
SdKfz. 9 = 18 tonner (Famo)

Het is opnieuw opvallend, dat al die modelbouwfabrikanten zich telkenmale storten op een klein deel van wat ooit echt heeft gereden: allen schijnen ze een graantje mee te pikken; de bouwer is er echter in het geheel niet mee gebaat!!

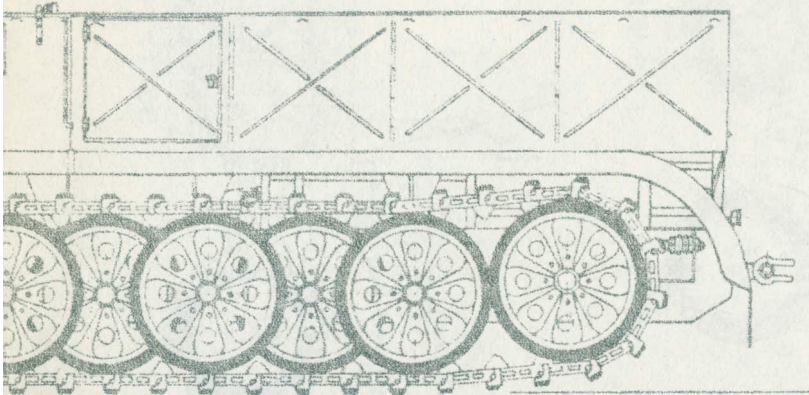
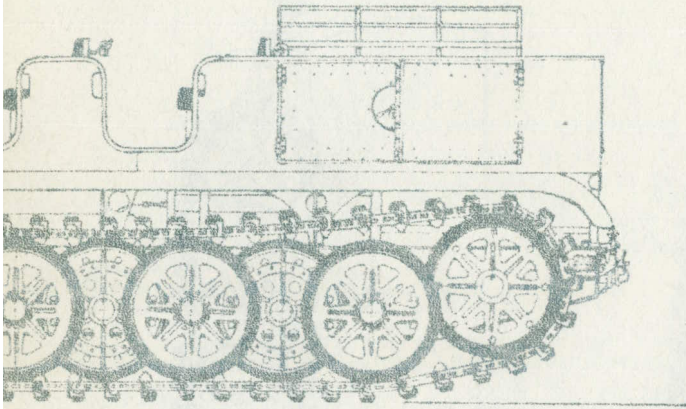
De afbeeldingen zijn in de schaal 1/40.

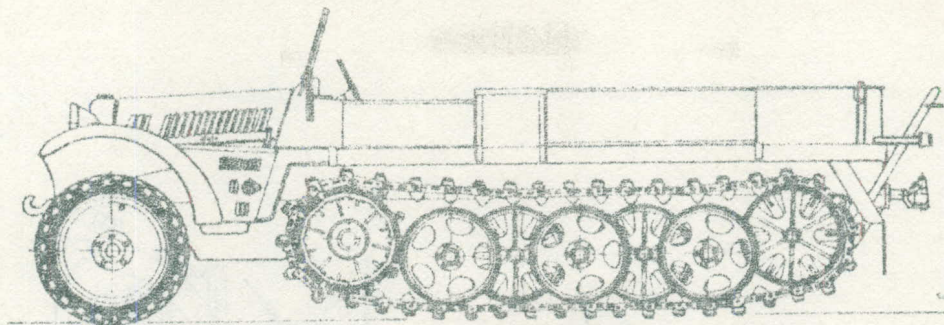

SdKfz.8 (12 t)

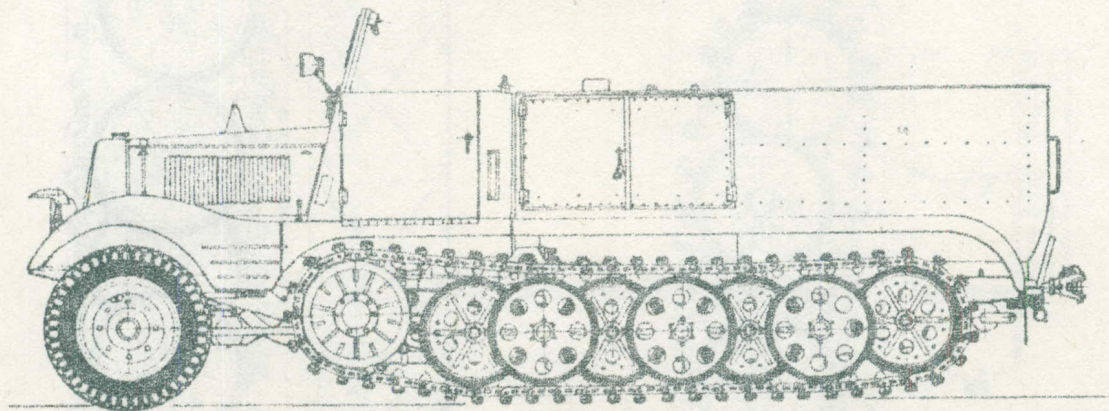

SdKfz.9 (18 t)

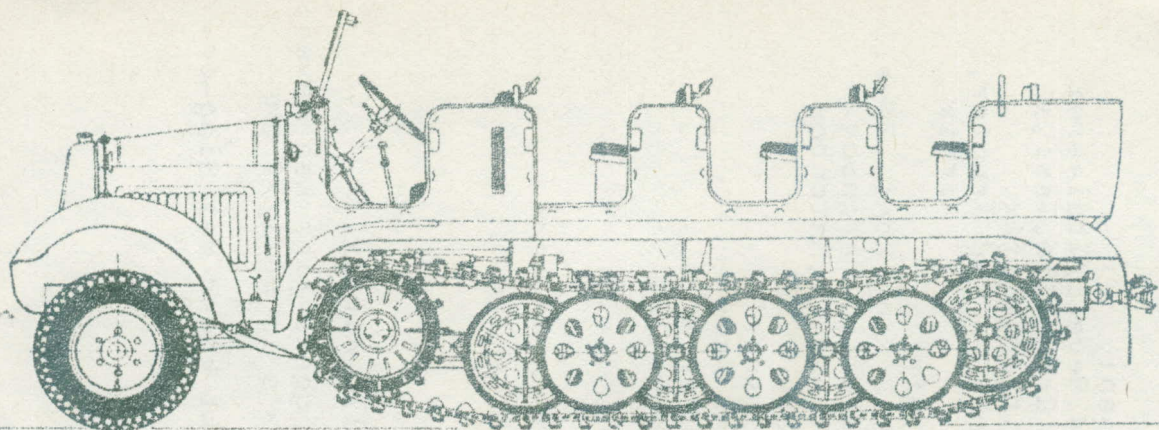

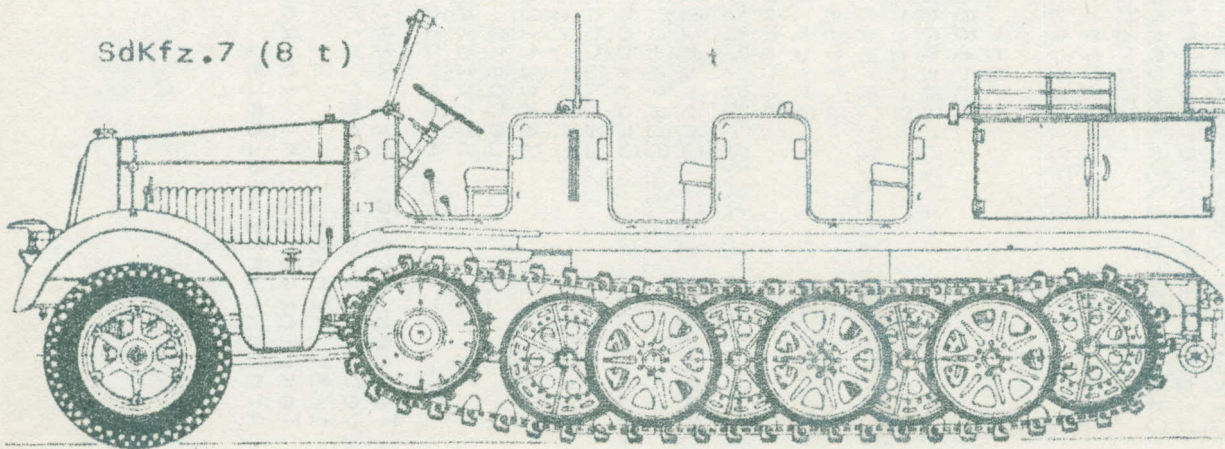
SdKfz.10 (1 t)

SdKfz.11 (3 t)

SdKfz.6 (5 t)

SdKfz.7 (8 t)

VRAAG EN AANBOD.

-D.J. Broekman, [REDACTED]

:

biedt te koop of te ruil aan:

Ongebouwd: 1/35 Leopard A4, Revell/Italaerei
 Churchill Crocodile, Tamiya
 155mm Howitzer, Airfix

1/72 Bofors 40mm Gun and Tractor,
 Airfix

25pdr gun, Airfix

US 155mm M12 King Kong, Revell

1/76 Sherman Firefly, Matchbox
 Panzer III Ausf.L, Matchbox

Figuren 1/72 US Mariniers
 Britse Commando's
 Brits Eight Army
 Japanse Infanterie

1/32 US Paratroops

Gebouwd: 1/72 Churchill's

Sherman's

Crusader's

Lee/Grant's

Chieftain

Centurion

Leopard

Sheridan

1/72 Atlantic Wall, Airfix.

Tevens vraagt hij, wie hem goede tips kan geven voor het maken van diorama's in de 1/72 en 1/35 schaal.

Tenslotte wil hij in contact komen met Slag-om-Arnhem-verzamelaars.

MODERNE TANKONTWIKKELING.Super M60A5.

In de Verenigde Staten is getracht, tegeljkertijd met de invoering van de M1 Abrams, de M60 te moderniseren.

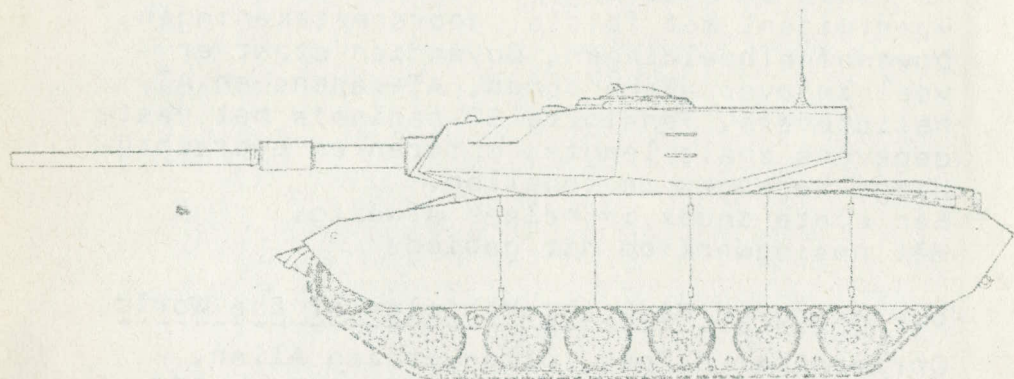
De M60A5 heeft i.p.v. de oude 750pk motor nu de Teledyne Continental AVCR 1790, die 1200pk kan ontwikkelen.

Bovendien werd een automatische transmissie ingebouwd, van het type van de Leopard 2.

Het hydropneumatische onderstel geeft de M60A5 een veel betere rij-kwaliteit.

De passieve bescherming is verhoogd met goed geplaatste 22mm dikke staalplaten, die de tank bescherming moet bieden tegen 't Russische 30mm HIND AT kanon.

Een nieuw commando-luik plus zijplaten en extra bepantsering hebben weliswaar het totaal gewicht gebracht op 56,3 ton, doch de sterkere motor, plus het verbeterde onderstel maken van deze M60 een SuperM60!

'Super', M60A5

BOEKBESPREKING.

Elke tankhobbyist heeft bij tijd en wijle behoefte aan een goed overzichtswerk. Zo'n totaal-werk bestaat echter (helaas) niet.

Over moderne militaire voertuigen is in Nederland wat meer voor handen:

- a. Taschenbuch der Panzer
- b. Armoured Fighting Vehicles of the World
- c. Tanks and other Tracked Vehicles in Service
- d. Modern Tanks and Fighting Vehicles.

Een korte beschrijving van dit viertal:

- a.- Taschenbuch der Panzer, F.M.von Senger und Etterlin, J.F.Lehmann's Verlag, München. De 5e en tot nu toe laatste uitgave verscheen in 1976 voor de prijs van ca. f100,-. Dit jaar of in 1983 is te verwachten dat de 6e uitgave zal verschijnen, met een prijs die aanmerkelijk hoger zal liggen.

Gegevens over de 1976-uitgave: 860 pagina's, met zeer uitgebreide informatie over alle anno 1976 in gebruik of bijna in gebruik zijnde tanks en andere gepantserde militaire voertuigen, met foto's, doorsneetekeningen, bovenaf-afbeeldingen. Bovendien staat er veel in over AT-kanonnen, AT-wapens en AT-helicopters. Tenslotte 50 pagina's met vaste gegevens zoals lengte, motoren en overschrijdings-vermogen in tabellen.

Een echte index is helaas afwezig. Hét naslagwerk op dit gebied!

- b.- Armoured Fighting Vehicles of the World,

Christopher F.Foss, uitgever Ian Allan. Deze uitgave verscheen in 1971, 1974, 1977 en meest recent in 1982. De prijs van de

nieuwste uitgave is ca. f42,-.

Gegevens van de 1982-uitgave: 208 pagina's, compacte teksten, met van bijna alle bestaande pantservoertuigen één foto; geen tekeningen. Wel een keurige index. Een boekwerkje dat zijn prijs zeker waard is!

Ian Allan geeft naast dit boek, met dezelfde opzet, titels uit als: 'Artillery of the World'; en 'Military Vehicles of the World'.

-c.- Tanks and other Tracked Vehicles in Service.

B.T.White, uitgever: Blandford Press.

Prijs van dit boek ca. f20,-. Deze eenmalige uitgave verscheen in 1978.

Gegevens: 155 pagina's; de opzet is opmerkelijk: na een introductie van 7 pagina's met hoofdstukjes als: rups versus wiel, 'main battle tank', motoren, bepantsering, mobiliteit, volgen ruim 60 pagina's met ca. 120 verschillende getekende pantservoertuigen in kleur. Duidelijk is, dat deze tekeningen directe aftreksels zijn van foto's! Eén voordeel: schaduwgedeeltes op de foto's zijn op de tekeningen bijgewerkt.

Vanaf pagina 81 worden de eerder afgebeelde voertuigen per hoofdstuk beschreven.

Aan het eind volgen nog een 7-tal doorsneden van de belangrijkste tanks, plus de Abbot SP(?), verder een kort overzicht van gebruikte verf/camouflage-patronen per land, 10 bladzijden met tabellen met de meest elementaire gegevens waarin de index is verwerkt.

Hoewel origineel van opzet moet er heel wat 'afgebladderd' worden om een overzicht te krijgen van één bepaald voertuig.

Tevens verscheen, met dezelfde opzet o.a.

'Tanks and other AFV's 1900-1918', 'Tanks and other AFV's of the Blitzkrieg Era 1939-1941',

'Tanks and other AFV's 1942-1945', 'Military Transport of WWI', 'Military Transport of WWII'.

-d.- An illustrated guide to Modern Tanks and Fighting Vehicles, Ray Bonds, uitgever

Salamander Books.

Verschenen in 1980 als eenmalige uitgave, prijs f15,-.

Gegevens: 159 pagina's; een vijftigtal tanks en SP guns en SP howitzers worden compact en toch vrij royaal beschreven met 'lekkere' foto's, grotendeels in kleur en een enkele tekening.

De belangrijkste voertuigen worden gelardeerd met soms tot 6 foto's per voertuig.

Volledig is dit boekwerkje niet (zo wordt de Scorpion node gemist!), maar gezien de prijs en de prettig ogende opmaak een interessante verschijning.

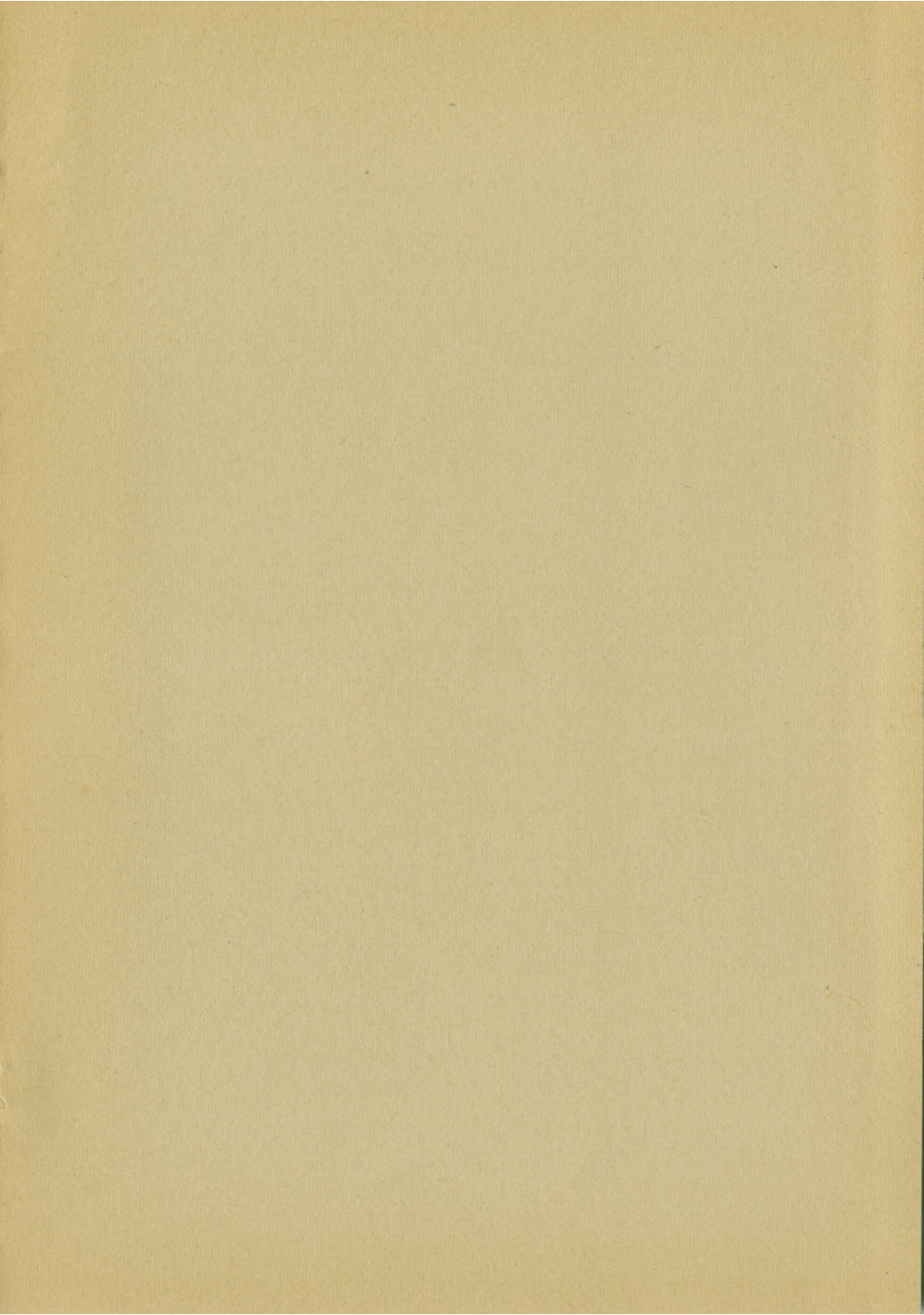
De volgorde is alfabetisch maar doet verwarrend aan: wie zoekt de Centurion nu onder de oude aanduiding A41?! Deze methode betekent: alle landen staan dwars door elkaar heen.

Zodoende is de aanwezige index alleen daarom enigszins overzichtelijk omdat het boekje een beperkt aantal voertuigen behandelt.

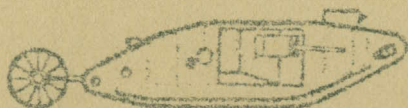
Een Nederlands-talige editie is inmiddels verschenen.

INHOUDSOPGAVE.

Foto-pagina's	2
Ledenlijst.....	2
Modelbouw-nieuws	3
Modelbouw: Kleuren van Pantservoertuigen (3).....	3
SdKfz. 6 t/ 10	7
Vraag en Aanbod.....	12
Moderne Tankontwikkeling.....	13
Boekbespreking.....	14

TWENOT

voor tankhobbyisten
postbus 357
8000 AJ zwolle